

Pozmeňujúci návrh
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Viliama Jasaňa
k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z.
o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení
neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(tlač 895)

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení a dopĺňa takto:

1. V čl. I 29. bode sa doterajší text § 32 označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:
„(2) Ak poberateľ doživotného dôchodku zomrel skôr, ako mu bolo vyplatených 84 mesačných súm doživotného dôchodku, najskôr však v deň vzniku povinnosti poistiteľa plniť zo zmluvy o poistení dôchodku, sumu zodpovedajúcu rozdielu sumy určenej na výplatu týchto 84 mesačných súm doživotného dôchodku a súčtu vyplatených mesačných súm doživotného dôchodku
a) zníženú o sumu oprávnene vynaložených nákladov poistiteľa na jej výplatu v hotovosti alebo na prevod do iného ako členského štátu eurozóny poistiteľ vyplatí podľa § 40a alebo
b) poistiteľ prevedie podľa § 40a.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

2. V čl. I sa za 31. bod vkladá nový 32. bod, ktorý znie:
„32. Poznámky pod čiarou k odkazom 39 a 39a sa vypúšťajú.“.

Zároveň sa z 31. bodu návrhu zákona vypúšťa tento text: „Poznámka pod čiarou k odkazu 39a sa vypúšťa.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

3. V čl. I sa za 35. bod vkladá nový 36. bod, ktorý znie:
„36. Poznámka pod čiarou k odkazu 39b sa vypúšťa.“.

Zároveň sa tento text vypúšťa z 35. bodu návrhu zákona.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

4. V čl. I 40. bode § 40 ods. 1, 41. bode § 41 ods. 3 a 45. bode § 46i ods. 3 sa nad slovom „eurozóny“ vypúšťa odkaz 39 a v 40. bode sa vypúšťajú slová:
„Poznámka pod čiarou k odkazu 39 znie:
„³⁹⁾ § 1 ods. 2 písm. b) zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

5. V čl. I 40. bode § 40 odseky 3 a 4 znejú:

„(3) Na základe písomnej žiadosti oprávnenej osoby alebo dediča, dôchodková správcovská spoločnosť do piatich pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia Sociálnej poisťovne, že neeviduje povinné príspevky postúpené bez právneho dôvodu, odo dňa vrátenia povinných príspevkov postúpených bez právneho dôvodu alebo odo dňa pripísania postúpených povinných príspevkov,

a) vyplatí sumu podľa odseku 1 alebo

b) prevedie sumu podľa odseku 1 na účet nepriradených platieb dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ktorej je oprávnená osoba alebo dedič sporiteľom, a dôchodková správcovská spoločnosť bez zbytočného odkladu prevedie túto sumu na bežný účet dôchodkového fondu, ktorého je oprávnená osoba alebo dedič sporiteľom a pripíše na osobný dôchodkový účet tohto sporiteľa taký počet dôchodkových jednotiek, ktorý zodpovedá podielu prevedenej sumy a aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky príslušného dôchodkového fondu zo dňa, ktorý predchádza dňu prevodu.

(4) Ak je písomná žiadosť podľa odseku 3 doručená po doručení oznámenia Sociálnej poisťovne podľa odseku 3, lehota na vyplatenie alebo prevedenie sumy začína plynúť odo dňa doručenia písomnej žiadosti.“

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

6. V čl. I 40. bode § 40 ods. 5 sa slová „odseku 4“ nahrádzajú slovami „odseku 3“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

7. V čl. I sa za 40. bod vkladá nový 41. bod, ktorý znie:

„41. Za § 40 sa vkladá § 40a, ktorý znie:

„§ 40a

(1) Oprávnenej osobe, ktorú určil poberateľ doživotného dôchodku v zmluve o poistení dôchodku, vzniká smrťou tohto poberateľa právo na vyplatenie sumy podľa § 32 ods. 2 alebo sumy jednorazového poistného podľa § 46g ods. 5 ku dňu, v ktorom sa poistiteľ dozvedel o smrti tohto poberateľa. Ak poberateľ doživotného dôchodku v zmluve o poistení dôchodku neurčil oprávnenú osobu alebo takejto osoby niet, stáva sa suma podľa prvej vety predmetom dedenia.

(2) Oprávnenej osobe podľa odseku 1 nevzniká právo na vyplatenie sumy podľa § 32 ods. 2 alebo sumy jednorazového poistného podľa § 46g ods. 5, ak táto na základe právoplatného rozhodnutia súdu úmyselným trestným činom spôsobila smrť poberateľa doživotného dôchodku.

(3) Na základe písomnej žiadosti oprávnenej osoby podľa odseku 1 alebo dediča, ktorému podľa odseku 1 vzniklo právo na vyplatenie sumy podľa § 32 ods. 2 alebo sumy jednorazového poistného podľa § 46g ods. 5, poistiteľ do piatich pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti,

a) vyplatí túto sumu alebo

- b) prevedie túto sumu na účet nepriradených platieb dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ktorej je oprávnená osoba podľa odseku 1 alebo dedič sporiteľom, a dôchodková správcovská spoločnosť bez zbytočného odkladu prevedie túto sumu na bežný účet dôchodkového fondu, ktorého je oprávnená osoba podľa odseku 1 alebo dedič sporiteľom a pripíše na osobný dôchodkový účet tohto sporiteľa taký počet dôchodkových jednotiek, ktorý zodpovedá podielu prevedenej sumy a aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky príslušného dôchodkového fondu zo dňa, ktorý predchádza dňu prevodu.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

8. V čl. I 44. bode § 46e ods. 8 sa vypúšťa slovo „starobného“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

9. V čl. I 44. bode § 46f odsek 1 znie:

„(1) Zmluvou o poistení dôchodku sa poistiteľ zaväzuje, že za jednorazové poistné podľa podmienok ustanovených v tomto zákone

- a) bude poistenému alebo pozostalej osobe vyplácať dohodnutý dôchodok,
b) vyplatí alebo prevedie oprávnenej osobe podľa § 40a ods. 1 sumu podľa § 32 ods. 2.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

10. V čl. I 44. bode § 46f sa za odsek 1 vkladajú nové odseky 2 až 4, ktoré znejú:

„(2) Poistený na účely tohto zákona môže byť výlučne poistník. Poistník podľa tohto zákona je sporiteľ, ktorý uzatvoril zmluvu o poistení dôchodku. Pozostalá osoba môže byť len vdova, vdovec a sirota.

(3) Zmluvou o poistení dôchodku, na základe ktorej sa vypláca

- a) doživotný dôchodok, sa poisťuje riziko
1. dlhovekosti, pričom povinnosť poistiteľa vyplatiť dôchodok dohodnutý v zmluve o poistení dôchodku za príslušný mesiac vzniká, ak sa poistený dožije prvého dňa tohto mesiaca,
 2. smrti poisteného, pričom povinnosť poistiteľa plniť vzniká, ak
 - 2a. bol v zmluve o poistení dôchodku dohodnutý aj pozostalostný dôchodok,
 - 2b. poistený zomrel skôr, ako mu bolo vyplatených 84 mesačných súm doživotného dôchodku,
- b) dočasný dôchodok, sa poisťuje riziko dožitia, pričom povinnosť poistiteľa vyplatiť dôchodok dohodnutý v zmluve o poistení dôchodku za príslušný mesiac vzniká, ak sa poistený dožije prvého dňa tohto mesiaca.

(4) Iné riziká ako sú uvedené v odseku 3 nemožno v zmluve o poistení dôchodku poistiť.“.

V súvislosti s vložením nových odsekov sa vykoná prečíslovanie odsekov a vnútorných odkazov v príslušných odsekoch § 46f a v 102. bode § 64 ods. 10 písm. f) prvom bode.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

11. V čl. I 44. bode § 46f ods. 3 sa slovo „poistený“ nahrádza slovom „poistník“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

12. V čl. I 44. bode § 46f ods. 7 písm. d) sa slovo „sporiteľ“ nahrádza slovom „poistník“ a slovo „alebo“ sa nahrádza čiarkou.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

13. V čl. I 44. bode § 46f ods. 7 písm. e) sa na konci bodka nahrádza slovom „alebo“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

14. V čl. I 44. bode § 46f sa odsek 7 dopĺňa písmenom f), ktoré znie:
„f) sa mení oprávnená osoba podľa § 40a ods. 1.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

15. V čl. I 44. bode sa § 46f dopĺňa odsekmi 15 až 17, ktoré znejú:

„(15) Ak poistník určil pre prípad svojej smrti ako oprávnenú osobu podľa § 40a ods. 1 fyzickú osobu, zmluva o poistení dôchodku musí obsahovať aj jej meno, priezvisko, rodné číslo a miesto trvalého pobytu; ak za oprávnenú osobu podľa § 40a ods. 1 je určená právnická osoba, zmluva o poistení dôchodku musí obsahovať aj názov, identifikačné číslo a adresu sídla tejto právnickej osoby.

(16) Poistník je povinný oznámiť poistiteľovi do ôsmich dní zmenu mena, priezviska, rodného čísla a miesta trvalého pobytu a bez zbytočného odkladu zmenu mena, priezviska, rodného čísla a trvalého pobytu oprávnenej osoby podľa § 40a ods. 1, ak je oprávnenou osobou fyzická osoba, a zmenu názvu, identifikačného čísla a adresy sídla oprávnenej osoby podľa § 40a ods. 1, ak je oprávnenou osobou právnická osoba.

(17) Zmena kontaktných údajov, osobných údajov a údajov týkajúcich sa zasielania platieb dôchodku uvedených v zmluve o poistení dôchodku sa nepovažuje za zmenu zmluvy o poistení dôchodku.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

16. V čl. I 44. bode § 46g odsek 5 znie:

„(5) Ak poistník zomrel pred dňom vzniku povinnosti poistiteľa plniť zo zmluvy o poistení dôchodku, sumu jednorazového poistného zaplateného na základe tejto zmluvy

a) zníženú o sumu oprávnene vynaložených nákladov poistiteľa na jej výplatu v hotovosti alebo na prevod do iného ako členského štátu eurozóny poistiteľ vyplatí podľa § 40a alebo

b) poistiteľ prevedie podľa § 40a.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

17. V čl. I 44. bod sa § 46h dopĺňa odsekom 14, ktorý znie:

„(14) Zmena kontaktných údajov, osobných údajov, údajov týkajúcich sa zasielania platieb dôchodku a spôsobu zasielania výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa

uvedených v dohode o vyplácaní dôchodku programovým výberom sa nepovažuje za zmenu dohody o vyplácaní dôchodku programovým výberom.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

18. V Čl. I sa za 101. bod vkladá nový 102. bod, ktorý znie:

„102. V § 64 ods. 9 v celom texte sa slová „poberateľa majetku“ nahrádzajú slovami „oprávnenú osobu“.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

19. V Čl. I sa za 110. bod vkladá nový 111. bod, ktorý znie:

„111. V § 65 ods. 2 v celom texte sa slová „poberateľa majetku“ nahrádzajú slovami „oprávnenej osoby“ a slová „poberateľom majetku“ sa nahrádzajú slovami „oprávnenou osobou“.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

V súvislosti s navrhovanou zmenou v 2. bode tohto pozmeňovacieho návrhu je potrebné vyňať na osobitné hlasovanie 12. bod zo spoločnej správy a v súvislosti s navrhovanou zmenou v 5. bode tohto pozmeňovacieho návrhu je potrebné vyňať na osobitné hlasovanie 18. bod zo spoločnej správy.

Odôvodnenie:

K bodu 1: Oproti pôvodnému návrhu sa mení forma vyplácania dôchodku na taký doživotný dôchodok, kde poistiteľ bude poskytovať istú formu garancie pre oprávnenú osobu, resp. dediča. Táto garancia spočíva v tom, že ak poberateľ doživotného dôchodku nevyčerpá sumu prvých 84 mesačných dôchodkov z dôvodu smrti, suma nevyplatených mesačných súm dôchodku (rozdiel prvých 84 súm mesačných dôchodkov a súm reálne vyplatených dôchodkov) pripadne oprávnenej osobe určenej v zmluve o poistení dôchodku, resp. ak nebola určená alebo ak jej niet, stane sa predmetom dedenia. Podľa voľby oprávnenej osoby, resp. dediča, poistiteľ uvedenú sumu buď vyplatí alebo prevedie v prospech oprávnenej osoby, resp. dediča, do dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ktorej je sporiteľom.

Navrhovaná zmena v praxi znamená, že poistiteľ bude v prípade výplaty doživotného dôchodku garantovať, že sumu určenú na výplatu doživotného dôchodku počas prvých siedmych rokov vyplatí za každých okolností – primárne poberateľovi a ak by počas týchto prvých siedmych rokov zomrel, tak oprávnenej osobe, ktorú si určil, resp. dedičovi.

Ako každá garancia, aj táto má svoju cenu. V tomto prípade stúpa s neskorším než riadnym odchodom do dôchodku. V prípade poberateľa, ktorému sa doživotný dôchodok začne vyplácať vo veku 62 rokov (všeobecný dôchodkový vek) je cena tejto garancie cca 2 %, v prípade odchodu do dôchodku vo veku 70 rokov stúpa cena garancie na cca 5 %. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že neskorší začiatok poberania doživotného dôchodku z II. piliera znamená kratšiu predpokladanú dobu výplaty tohto dôchodku, čo automaticky znamená vyššiu sumu mesačného dôchodku. Zmienené platí aj v prípade zavedenia uvedenej

tzv. „sedemročnej garancie“. Pre výšku sumy mesačného doživotne vyplácaného dôchodku v prípade zavedenia takejto garancie platí, že ak sa poberateľovi začne doživotný dôchodok vyplácať vo veku 70 rokov, bude sa mu mesačne vyplácať cca o tretinu vyššia suma, než ak by začal poberať dôchodok vo veku 62 rokov.

K bodom 2, 3 a 4: Legislatívno–technická úprava.

K bodu 5 a 6: Precizuje sa postup dôchodkovej správcovskej spoločnosti v prípade, ak si oprávnená osoba, resp. dedič zvolil prevod nasporenej sumy po zomrelom sporiteľovi. Pôvodná úprava obsahovala nepresnú úpravu, kde dôchodková správcovská spoločnosť mala prevádzať nasporenú sumu priamo na osobný dôchodkový účet oprávnenej osoby, resp. dediča - sporiteľa. Na osobnom dôchodkovom účte sporiteľa však nie sú evidované finančné prostriedky, ale dôchodkové jednotky, ktoré môže „konvertovať“ len vlastná dôchodková správcovská spoločnosť sporiteľa v závislosti od aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky dôchodkového fondu. Postup pri priamom vyplatení (na bankový účet alebo v hotovosti) prostriedkov sa nemení.

K bodu 7: V zmysle § 32 ods. 2 a § 46g ods. 5 sa podobne ako v sporiacej fáze starobného dôchodkového sporenia (§ 40) zavádza inštitút prevodu, resp. vyplatenia sumy nevyplateného dôchodku (§ 32 ods. 2 - rozdiel prvých 84 súm mesačných dôchodkov a súm reálne vyplatených dôchodkov – uvedené súvisí so zavedením tzv. „sedemročnej garancie“ pri doživotnom dôchodku) alebo sumy jednorazového poistného (ak zmluva o poistení dôchodku síce bola uzatvorená, avšak povinnosť poistiteľa plniť ešte nenastala a dôchodok sa nezačal vyplácať - § 46g ods. 5), v prospech oprávnenej osoby určenej v zmluve o poistení dôchodku, resp. dediča.

Právo na vyplatenie, resp. prevod uvedenej sumy nevznikne takej oprávnenej osobe, ktorá sa na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku súdu dopustila úmyselného trestného činu, ktorým spôsobila smrť poberateľa doživotného dôchodku. Situácia, kedy oprávnený dedič nededí je upravená príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka.

V odseku 3 sa precizuje postup výplaty a prevodu nevyplatennej sumy dôchodku, resp. jednorazového poistného do dôchodkovej správcovskej spoločnosti oprávnenej osoby, resp. dediča v jeho prospech podobne ako v § 40.

K bodu 8: Legislatívno–technická úprava.

K bodom 9 a 10: V odseku 1 sa okruh osôb, ktoré budú oprávnené zo zmluvy o poistení dôchodku rozširuje o tzv. oprávnenú osobu, ktorej sa v prípade smrti poberateľa dôchodku vyplatí suma rozdielu prvých 84 súm mesačných dôchodkov a sumy reálne vyplateného dôchodku, ak ju poberateľ v zmluve o poistení dôchodku určil. Ak takúto osobu neurčil, resp. jej niet, rovnaká suma je predmetom dedenia. Tento záväzok však priamo z tohto zákona (§ 40a) spadne do dedičskej podstaty, nie je záväzkom poistiteľa priamo zo zmluvy o poistení dôchodku.

V odseku 3 sa v súvislosti so zavedením tzv. „sedemročnej garancie“ pri doživotných dôchodkoch upravuje rozsah rizík, ktoré sú zmluvou o poistení dôchodku, na základe ktorej sa vypláca doživotný dôchodok, poistené. V písmene b) sa zároveň vzhľadom na dočasný charakter plnenia pri dočasnom dôchodku spresňuje definícia rizika, ktoré je zmluvou o poistení dôchodku, na základe ktorej sa tento dôchodok vypláca, kryté.

K bodu 11: Z dôvodu pojmovej správnosti sa upravuje pojem poistený na poistník, nakoľko ten, kto uzatvára zmluvu o poistení dôchodku je poistník (v zmysle § 46f ods. 1 tretia veta).

K bodu 15: V navrhovanom odseku 15 sa stanovujú údaje potrebné pre identifikáciu oprávnenej osoby, t. j. fyzickej osoby aj právnickej osoby určenej v zmluve o poistení dôchodku ako oprávnenej na výplatu sumy uvedenej v zákone po smrti poberateľa dôchodku, obdobne ako pri zmluve o starobnom dôchodkovom sporení.

K bodu 16: *V prípade, ak už je platne uzatvorená zmluva o poistení dôchodku, ale nenastali ešte jej účinky a budúci poberateľ dôchodku zomrie pred týmto okamihom, suma jednorazového poistného, ktorá bola prevedená poisťiteľovi od dôchodkovej správcovskej spoločnosti prípadne v prvom rade v zmluve o poistení dôchodku určenej oprávnenej osobe a až keď nebola určená, resp. jej niet, môže byť táto suma predmetom dedenia. T. zn. návrh rozširuje možnosť pripadnutia sumy jednorazového poistného v prospech oprávnenej osoby.*

K bodom 14, 18 a 19 - Z legislatívno-technického hľadiska sa nahrádza pojem „poberateľ majetku“ pojmom „oprávnená osoba“ v súlade s navrhnutým znením § 40, resp. § 40a.

utým znením § 40, resp. § 40a

